

vidua? & magis receptum video; quod si causa vere est individua, restitutorio prodest majori, ut constat ex Afflictiis descriptis 233. Menochio de recuperanda poss. remedio 15. num. 13. Surdo de alimentis, titul. 9. questio. 14. ex num. 1. Caldas in leg. si curatorem, verb. Vel adversarij dolo, ex n. 25. Barbosa in l. 1. Digest. soluto matrimonio, part. 3. num. 63. Gutierrez practiarum lib. 1. quest. 67. quos refert, & sequitur contra nostrum Gomezium, Salgado de retentione, 2. parte, cap. 11. n. 63. Cancercius variarum, cap. 1. num. 232. 2. parte, Augustinus Barbosa in l. unica, Cod. si in communi eademque causa, &c. num. fin. quem videas & Molinam de iustitia, tom. 1. disput. 573. num. 31. & eundem Barbofam in l. 6. Cod. de temporibus in integrum restitutionis, & in l. fin. C. de dilationibus, & Salgado in labyrintho, 2. parte, cap. 2. num. 40.

12 Ad num. 11. ibi: Et resolutivè dico, &c.

Quod ratificatio post vigesimam quintum annum tollit beneficium restitutionis si contractus fuit validus, sed subiectus restitutioni; si autem contractus fuit nullus quod ratificatio valeat, & confirmet contractum, & tollat beneficium restitutionis ob minorem ætatem, non autem beneficium competentis majoribus, resolvit Gomez. as l. sic, & docent Tiraquello de iure Constituti, limitatione 30. num. 11. Rebuffus ad leges Gallicæ in prænotio, glossa 5. num. 72. Gratianus ascript. cap. 27. num. 41. ubi quod est in electione minoris, dicere de nullitate, vel approbare contractum: Menochius de recuperanda poss. remedio 15. ex num. 11. latissime Oddus de in integrum restitutione, 1. parte, quest. 15. artic. 5. num. 39. & sequentibus Molina de iustitia, tom. 2. disput. 573. n. 34. Osualdus lib. 21. cap. 12. notatis littera A. Malfardus de probationibus, conclusio 1261. num. 56. ubi probat, quod major ratificans actum in minori ætate celebratum, non amittit beneficium restitutionis, si dolo adversarij lesus fuit, ut si quis emit a minore non servatis solemnitatibus; quod etiam docet Mauritius de in integrum restitutione, cap. 312. circa finem; & optime Menochius dist. remedio 15. num. 132. Gratianus disceptat. cap. 513. n. 12. præterquam si ratificatio fuerit facta ab eo qui sciebat dolose se fuisse deceptum, non si scientia supervenerit approbationi, ut optime advertit Oddus 1. parte, quest. 25. art. 7. num. 63. in quo Perez de Lara in tractatu de vita hominis, cap. 22. num. 53. nimis generaliter loquitur, & et declarandus ex doctrina Gratiani dist. cap. 513. num. 27. vide Hermosillam in l. 4. titul. 5. part. 5. glossa 12. num. 46. omnino.

In ratificatione autem contractus qui erat ipso jure nullus, oportet, quod minor major factus sciat talem nullitatem, aliàs non videtur ratificare: Menochius dicto remedio 15. de recuperanda, num. 183. Maltril. decis. Sicil. 121. ex num. 37. Gratianus dist. cap. 513. num. 11. Scaccias de commerciis, 5.1. quest. 1. num. 508. & alii apud Barbofam in Collectanea ad l. 1. C. si major factus ratum habuerit, Hermosilla l. 4. tit. 5. part. 5. gloss. 7. ex num. 13.

Ratificatio vero contractu per minorem majorem factam, licet tollatur beneficium restitutionis, non tamen tollitur beneficium, vel jus competentis majoribus, veluti remedium l. 2. Cod. de rescindenda venditione (ut etiam Gomezius) hoc tamen intelligendum est, nisi ratificatio fuerit generalis, & ampla respectu casualitatis sibi competentis, aliàs enim ratificatio non extenditur

ad incogitata, ex Cardinali Zabarella consil. 447. num. 5. & sequentibus, & Gratiano discept. c. 513. num. 9.

De ratificatione contractus uxoris minoris facta per maritum, videas Castellum in l. 1. 4. in principio, ubi ait, quod licet uxor contraheat de licentia mariti, attamen restituitur si est minor. Ibi: Item adde &c.

Tacita ratificatio in hac materia quomodo inducatur? videandi sunt Menochius dist. remedio 15. ex num. 150. Oddus de in integrum restitutione, parte 1. questio. 25. artic. 6. ex num. 58. Maltrillo decis. 131. num. 22. Mantica de Tacitis conventionibus, lib. 4. tit. 6. num. 65. alii relati à Barbofa in l. 1. C. si major factus ratum habuerit, num. 10. & seqq.

Ad num. 12. ibi: Et breviter dico, quod si 13 masculus sit, &c.

Minor masculus viginti annorum, & femina decem octo potest impetrare veniam ætatis, si probat se habilem ad administrationem bonorum, & ea obtenta amittit beneficium restitutionis; bona tamen immobilia non aliena sine decreto, & si aliena cum decreto, potest restitui; ita Gomezius in prænotio, ex notissimis juris principijs, & explicat latissime Donellus commentariorum juris, cap. 12. Caldas in l. si curatorem, verb. Hanc contractum, num. 21. & verb. Implorare, num. 47. Morla in empirio, titul. 5. in prænotio, num. 9. Molina de iustitia, tom. 1. disputat. 224. num. 15. Maltrillo decis. Sicilia 13. num. 24. Gutierrez de iustis, 2. parte, cap. 5. num. 71. Oddus de in integrum restitutione, questio 23. parte 1. arr. 11. num. 47. & sequentibus. Tuschus littera V. conclus. 91. Cancercius variarum 1. part. cap. 7. num. 15. & 2. parte, cap. 1. ex num. 191. Gratianus disceptat. cap. 235. ex n. 24. Rodriguez de redemptibus, lib. 1. quest. 14. n. 12. Garcia de nobilitate, glossa 12. num. 29. Suarez allegatione 12. ex num. 61. Osualdus lib. 21. cap. 12. notatis littera T. & sequentibus. Costa in §. & quid si tantum, 5. parte, num. 46. & sequentibus Lara de Antiverfariis, §. Capell. lib. 2. cap. 1. num. 107. ubi quod legtima ætas intelligitur viginti quinque annorum, & non concessa per veniam, Farinacius in prænotio, tom. 1. questio. 6. num. 27. & quest. 29. num. 95. & sequentibus, & quest. 81. ex num. 368. & consil. 46. num. 10. & consil. 47. num. 3. 6. & seqq. & consil. 53. latè D. Joseph. Vela dissertatione Hispanensi 6. quest. per totam, ubi num. 43. agens de pragmatica anni 1623. in favorem eorum qui matrimonium contraxerunt ante decimum octavam annum, ait eos potius privilegio in integrum restitutionis, & sic non equiparari omnino eis qui veniam ætatis impetraverunt, sed tantum in favorabilibus; ac potius posse dicere de nullitate actuum in iudicij, curatoremque ad ea dari debere, eum omnino videas ibi, & dissent. 5. ubi latissime interpretatur dictam pragmaticam, & Matienzo Jun. in repetit. l. 1. Digest. de minoribus, ex num. 105. & vide etiam de hac materia veniæ ætatis, Barbof. in Collect. ad titulum C. de his qui veniam ætatis, &c. Narbon. de ætate, anno 25. quest. 1. num. 15.

Et quod impetratio veniæ ætatis non proficit quod munera publica subeunda, tenent Padilla in leg. si quis major, C. de transactionibus, num. 7. Pereira in l. si curatorem, verb. Hunc contractum num. 42. & 43. & cum eis Barbofa in Collect. l. 2. C. de his qui veniam ætatis, &c. ubi in l. 3. num. 3. docet cum Socino Curtio, & Tiraquello quod statutum

docet cum Socino Curtio, & Tiraquello quod statutum faciens quemlibet majorem censere, non intelligatur quantum ad alienationem bonorum: nec quoad manera publica: Cancercius variarum 1. part. cap. 7. num. 15. in fine.

14 Ad num. 13. ibi: In quo articulo magis aliter, & resolutivè dico, &c.

Decretum Judicis ex justa causa legitime probata, requirit in alienatione rerum minoris immobilium, seu mobilium, que servando servari possunt, ut hic resolvitur, docent & explicant latè, Gregorius Lopez in l. 4. titul. 5. part. 5. Menochius de arbitrariis, lib. 1. Centuria 2. casu 176. & de recuperanda poss. remedio 15. n. 104. & sequentibus. Mantica de Successionem creatio, lib. 1. §. 10. ex num. 71. Afflictiis decis. 81. Caldas in leg. si curatorem habens, verb. Contractum fecisti, ex num. 1. usque ad num. 8. Stephanus Gratianus decision. 130. & 134. & 182. Gutierrez in tractatu de iustis, 2. parte, cap. 5. per totum, & 1. parte, cap. 16. ubi de iudice competente ad interponendum decretum, num. 19. & in 2. parte, cap. 13. n. 3. ubi an tutor alienus sine decreto teneatur de eversione? & in cap. 11. ubi de alienatione mobilium, iterum Caldas in §. sua facilitate, num. 6. & 7. ubi de commutatione bonorum ex dispositione juris, & in §. latis, num. 12. ubi de alienatione ad redemptionem captivorum, & num. 57. ubi de minore proposito ad aliquam negotiationem, an possit bona hypothecare? Gratianus regula 316. n. 41. ubi alios plures refert: Farinacius in fragment. verb. Decretum; ubi quod decretum tollit præsumptionem doli, vel metus, Rodriguez de redemptibus, lib. 2. quest. 16. ex num. 49. ubi de subrogatione in locum primi contractus an valeat sine solemnitate & per totam questionem, Farinacius lib. 3. controversiarum, cap. 1.2. & 3. Menoch. de adipsenda poss. remedio 5. num. 24. Barbofa in l. si constante, Digest. soluto matrimonio, numer. 110. & seqq. ubi de hypotheca ritica bonorum minoris, & alia; & quod pactum de retrovendendo obligat minorem sine decreto Judicis, Farinacius tom. 1. titul. 1. quest. 15. latè, & consil. 42. num. 16. ubi quod sine causa interpositum decretum non valet, Gratianus disceptat. cap. 27. ubi de investitis, & illatis per minorem in domum conductam, & de alienatione tacite inducta à lege, quod valeat sine decreto; & cap. 242. ex numer. 1. ubi de pacto de retrovendendo appposito per minorem, & alia; & in cap. 367. ubi de constitutione dotis in immobilibus: & cap. 383. ubi etiam quid de contractu nulli ipsi minori, Matienzo l. 2. titul. 4. lib. 5. Recopil. glossa 1. num. 17. Parladorus, differentia 58. in fine; Pichardus in §. usque tamen iustis, de emptione, num. 6. Thom. Sanchez de Matrimonio, l. 6. disput. 38. ex num. 13. ubi de alienatione juvenata, Osualdus ad Donellum lib. 9. cap. 10. littera P. & lib. 21. cap. 9. littera B. Barbofa in Collect. l. 1. Cod. si adversus usucapion. Cevallos quest. 805. latè, Hermosilla in l. 4. tit. 5. part. 5. glossa 1. & seqq. que omnino videas, quia latissime materiam prosequitur omnes casus distinguens, Escobar de ratiociniis cap. 16. ubi etiam de locatione rerum minoris, Farinacius iterum in decis. 106. post librum secundum consiliorum, ubi de falla causa alijceta in alienatione, Valasco de jure emphiteutico, quest. 35. per totum iterum Gratianus tom. 4. discept. cap. 704. numer. 18. ubi an possit minor sibi præjudicare in possessione sine decreto. Et Salgado in labyrintho part. 3. cap. 4. ex n. 5. ubi quod

si solemnitas præcedat ad hypothecandum, non requiritur alia nova ad vendendum, Narbona de ætate, anno 25. quest. 51. ubi an minor possit ad divisionem provocare? & an peccet mortaliter emens sine solemnitate? Mencheca usufrequentium, cap. 10. num. 26. Molina de iustitia, tom. 1. disput. 224. ex numer. 20. Sed ante omnes vide Hermosillam supra, D. Joannem del Castillo lib. 4. controversiarum, cap. fin. ex num. 30. ubi latè probat annum censum non posse imponi super bonis minoris immobilibus absque decreto Judicis, & similiter quid dicendum in redemptione census ipsi minori faciendi; & alia plura prædicabilia in materia plures Doctores referunt, ut solent & tandem n. 35. concludit cum Feliciano, inutilem esse redemptionem census factam à minore sine decreto Judicis: eum vide, & Rodriguez in tractatu de redditibus lib. 1. quest. 14. lib. 2. questio 15. n. 78. qui contrariam partem tuetur, imo quod redemptio census facta minori auctoritate tutoris, vel curatoris, valida & legitima sit, subiecta tamen restitutioni, si pecunia soluta pereat; Cancercius variarum 2. parte, cap. 6. n. 119. & 120. & quid comprehendatur prohibitione alienationis? latissime Fafarius de fideicommissis, quest. 673. & pluribus sequentibus, Salgado de præfatione Regia, parte 1. cap. 14. ex num. 1. ubi de decreto Judicis in hoc casu, & in labyrintho, 1. parte cap. 1. §. 2. ubi de cessione & omni alienatione, & consensu.

Ibi: Quod primo extendit, &c.

Et ibi: Et ista opinio est tenenda, &c.

Quod pater possit alienare ut legitimus administrator bona adventitia filii sine decreto, docet Gomezius in prænotio, quod intelligendum est legitima subistente causa, & ita tenent Pinellus in l. 1. C. de bonis materis in 3. parte, ex num. 21. Malfardus de probationibus, conclus. 1149. num. 18. Menoch. de arbitrariis, l. 2. Centuria 2. casu 171. num. 14. Covarruv. variarum l. 1. cap. 8. num. 5. Gratian. discept. 1. tomo cap. 107. ex numer. 11. quem etiam vide cap. 519. num. 25. & seqq. Caldas in l. si curatorem habens, verb. Contractum fecisti, num. 5. & verb. Latis, num. 139 quos, & alios in unum congerit: pro hac parte refert D. Joannes del Castillo in tractatu de usufructu cap. 3. ex num. 68. usque ad 75. ubi sex casus distinguit, & num. 70. concludit, quod ex causa legitima, & necessaria poterit pater legitimus administrator filii in ejus potestate existentis alienare ejus bona adventitia; & num. 73. agit an filius possit vivo patri revocare alienationem adventitiorum factam à patre sine causa? de quo latissime disputat Valasco consultatione 69. & n. 16. resolvit non posse, dum est in patris potestate & contra Covarruv. lib. 1. variar. cap. 8. ex num. 5. quos vide & Pinellum dist. l. 1. parte 3. C. de bonis materis n. 4. Gratianum discept. cap. 401. num. 2. & Aioram in tract. de partitionibus, 2. part. quest. 23. sub num. 15. ubi agit quid post mortem patris de quo etiam latissime Valasco supra, & Gomez Bayo lib. 2. quest. 75.

De præscriptione autem contra filium in hoc casu, vide Matienzo Juniore in repetitione cap. fin. de præscriptionibus, ex num. 41. & vide Cancercium 1. parte, cap. 1. num. 44. ubi quod pater mortuo filio teneatur satisficere, licet eo vivo non teneatur cum sit legitimus administrator.

Ad num. 14. ibi: Tertio extendit, &c.

Et ad totum num. Sex extensiones congerit Gomezius in prænotio, ad prohibitionem alienationis immobilium factam

factam minori, nemo si renuntiet legatum, seu fideicommissum: si promittat rem in mobilem alteri dare: si permittat rem immobilem: si fiat divisio hereditatis in qua continetur res immobilis: si tam hypotheca submittat, vel servitutis reali, vel super ea transactionem faciat: quae omnes extensiones latissime comprobantur per Doctores jam relatos supra, num. procedenti, in principio, & Tuschum litera M. conclusio 249. & litera A. conclus. 257. & 261. & seqq. de quo etiam videndi sunt Cald. Pareira de extinctione emphyt. cap. 5. num. 43. Valasc. consil. 53. num. 4. qui in specie probant quod divisio comprehenditur in prohibitione alienationis, quia dominium transfertur in partes divisas, quod declarat Tuschus litera A. conclus. 257. num. 8. ut intelligatur in provocante ad divisionem, de quo late Narbana in tractatu de atate, anno 25. quest. 31. Et de transactione videndi sunt Pinellus in l. 1. Cod. de bonis maternis, 3. parte, numer. 44. Cald. Pareira dicto cap. 5. num. 29. & Molina de primogen. lib. 4. cap. 9. num. 10. & Barbosa in Collect. l. 1. C. si adversus trans. & aliter Molina de iustitia, tom. 2. disput. 57. Richardus in §. item si quis, Institut. de aditionibus, num. 17. ubi de repudiatione legati Thomas Sanchez de Matrimonio, lib. 6. disput. 4. ex num. 11. ubi etiam quid in Prelato: Ouald. lib. 21. cap. ultim. litera Q. Et de pignore & de hypotheca, Covarruv l. 2. v. m. r. cap. 16. n. 7. Rodao. de rebus Eccles. non alienant. quest. 1. num. 6. & 11. & quest. 2. cap. 6. num. 9. & seqq. Mascard. de probat. conclus. 1236. num. 108. & plures referens Fufarius de substit. questione 701. ubi declarat prohibitionem non procedere in pignore judiciali, & pretorio, quia est necessarium. Et de servitutis constitutione videndi sunt Molina de primogenit. lib. 1. cap. 20. ex num. 1. aliter Molina de iustitia, disputatio 464. Peregrinus de fideicommissis, artic. 40. num. 14. Rodao. dicta quest. 2. cap. 1. Fufarius late de fideicommiss. quest. 527. per totum, ubi generaliter loquitur de prohibito alienare per fideicommissum: sic declaratio tradita ibi, num. 5. neque quod prohibetur alienare poterit celere, seu vendere fructuum commoilitatem, seu perceptionem tempore iuris sui, non habebit locum, in minore, ex infra dicendis circa locationem.

Item circa locationem quod minor non possit locare ad longum tempus, quia ex ea dominium utile transfertur, videndi sunt Covarruv. variarum lib. 2. cap. 16. num. 2. Afflict. decis. 365. num. 4. Menochii. de arbitrariis, casu 5. num. 1. Mantica de convent. lib. 3. titul. 15. num. 11. Caldas Pareira dicta cap. 5. num. 12. Escobar de ratiocin. cap. 16. late Fufarius de fideicommiss. questione 525. & 701. per totum, ubi declarat. Item circa permutationem videndi sunt, Rebuff. in l. alienationis verb. Digest. de verb. signif. Molina de primogenit. lib. 4. cap. 4. num. 1. Tuschus lit. A. conclus. 257. num. 9. & alii supra relati. Et de ea quoad fideicommissarium, Fufarius late in questione 530. per totum. Et circa concessionem emphyteutis, videndi sunt Tuschus suar. num. 16. Flores de Mena ad Gamam, decis. 16. num. 3. Rebuffus supra, dicta l. 28. Digest. de verborum significatione, & generaliter de his, & aliis modis alienationis, vide Tuschum supra, & Fufarium in dicto tractatu de fideicommissis, questione 694. & sequentibus usque ad finem, & Barbolam in tractatu de appellatis, & appellatione 14. per totum, & melius Hermodillam in l. 4. titul. 5. parte 5. glossa 2. per totum.

Ad numerum 15. ibi: Ex quo subdaciatur, & 16 inferitur, &c.

Minorem non posse facere compromissum super re immobili sine decreto, ut hic resolvitur, docent Tiraquell. de legibus consuetudinibus, gloss. 5. num. 202. Rodao. de rebus Eccles. non alienandis, questione 2. cap. 1. num. 9. & cap. 36. per totum, Caldas Pareira de extinctione emphyteut. dict. cap. 5. num. 44. Gutierrez in Authent. sacramenta puerum, numer. 524. ubi quod valeat juratum fuerit hoc compromissum, Molina de iustitia, disput. 557. num. 1. Pinellus in l. 1. parte 3. C. de bonis maternis, num. 44. ubi limitat in compromisso necessario, quod etiam tenet Caldas in l. si curatorem habens, verb. Latis, num. 5. Gratianus disceptat. cap. 379. num. 10. & alios referens Fufarius de fideicommiss. quest. 708. Tuschus lit. M. conclus. 250. per totum, & vide Narbonant de atate anno 25. quest. 40. late.

Ibi: Non extendere, &c. Et ibi: Sed salva eius pace, &c. Confessionem minoris validam esse, & ex ea posse condemnari, ut resolvit Gomezius docent Mascardus de probationibus, conclus. 371. num. 2. ubi ait, quod valet etiam absque curatoris auctoritate, & ab eo relati, de quo plene Narbana infra, sed in hoc casu si confiteatur debitor de quo aliter non constabat, quod posse restitui etiam sine probatione lationis, tenens Oddus de integrum restitutione, parte 2. quest. 65. num. 33. & 34. & quasi per totum, ubi late de hac materia, Gironda de Obellis, 3. parte, n. 29. Gratianus discept. cap. 109. ex num. 55. Menochius de arbitrariis, casu 268. ubi quid in criminali? Gutierrez lib. 1. quest. 123. Morla in emporio, titul. 5. quest. 7. num. 12. Tuschus litera M. conclus. 252. num. 15. & litera R. conclus. 283. Caldas in l. si curatorem, §. vel adversarii dolo, n. 40. Hermodilla in l. 1. titul. 5. glossa 12. num. 37. Barbosa in Collectan. cap. scriptura, de fide instrumentorum, ubi quod minor restituit adversus recognitionem chirographi sine tutore factam, & de confessione jurata idem Barbosa in Colleanea, Authent. sacramenta puerum, numer. 14. Cancercius 2. parte, cap. 1. num. 245. & Narbana de atate, anno 25. quest. 37. & questione 85. ubi verius dicit, quod confessio, seu recognitio sine curatore non valet, & sic restitutio non eget; & recte notat, Avendanum respons. 4. num. 7. & alios qui asserunt quod apocha recognita a minore, etiam sine curatore, potest mandari executioni, & bene probat quod qualibet recognitio, vel confessio facta a minore sine curatoris auctoritate nullitatem continet, cum eius tamen auctoritate valet, sive in iudicio sine extra iudicium; obnoxia tamen mapet restitutioni, juxta supra dicta, & late lat. nostrum Gomezium, vide etiam Scaccam de iudicis lib. 2. cap. 7. ex num. 7. late Paz in pract. tom. 5. parte. cap. 3. §. 4. ex num. 5. quid autem in criminalibus dicitur infra, tom. 3. cap. 1. numer. 66. & agit Sarmiento l. 4. secta cap. 13. & Narbana supra.

Ad numerum 16. ibi: Et breviter, & resolutivo dico, &c.

Patrem posse dare licentiam filio minori ad alienationem immobilium, ut hic resolvitur, comprobant, & exornant Menchaca de successione creatione, §. 10. num. 75. & seqq. ubi ampliat, Call. Pareira in l. si curatorem habens, verb. Contractum fecisti, num. 15. Gutierrez de tutelis, 2. part. cap. 5. n. 62. Gratianus decis. 133. Surdus decis. 77. num. 2. Simonel. de Decretis, lib. 2.

lib. 1. titul. 6. in spectione 11. ex num. 1. & lib. 3. titul. 8. in spectione 4. ex num. 30. Castillo lib. 4. controversiarum, cap. 61. num. 24. 42. & 43. ubi alios plures refert.

Ibi: Ex quo nota, & collige, &c. Quod ex testamento inutili & invalido probetur voluntas defuncti, ut hic resolvitur docent Burgos de Paz in l. 3. Tauri, num. 1388. Gama decis. 327. Peralta in l. si quis in principio testamenti, Digest. de legatis tertio, num. 215. Tiraquell. de retrat. lignag. §. 26. glossa 2. ex num. 5. & late, & optime Valascus consultat. 61. ex n. 15. ut optime declarat, & addit quid in contractu nullo, an ex eo delectetur voluntas contrahentis? & melius Menochius de arbitrariis, casu 771. num. 70. & de presumptionibus, lib. 4. presumptione 15. per totum, bene explicans, & quatuor casus considerans, Castillo tom. 5. controvers. cap. 108. Pareira de instrumentorum editione, titul. 1. resolutione 3. §. 5. num. 36. & tit. 5. resolutione 1. num. 20. Salgado in labyrin. h. p. 1. cap. 9. n. 13. & cap. 50. num. 6.

Ad num. 17. ibi: Et breviter, & resolutivo dico, &c.

Sive iudex originis, sive fabricationis, sive Julix loci, & ut quo res sita sit, potest interponere decretum; ita refert Gomezius in praesenti, & comprobant Gutierrez de tutelis, 1. part. c. 116. num. 19. Gratianus discept. forens. cap. 555. n. 6. & alii relati a Hermodilla in l. 1. titul. 1. part. 5. glossa 8. ubi refert tres opiniones: Primam; quod Iudex domicilii sit competens: Secunda; quod Iudex territorii ubi res sita est: Tertiam; quod utriusque Iudicis decretum requiritur, Molina de iustitia, tom. 1. disput. 24. num. 29. ubi declarat resolutionem nulli Gomezii procedere quando tutor, aut curator datus minori, est universalis; qui de omnibus bonis minoris datus est, tunc enim quilibet ex tribus Iudicibus decretum poterit interponere.

Ibi: Ex quibus inferitur, &c.

Et ibi: Si vero ageretur de dando curatore, &c.

In loco originis, & per eas Judicem non verò per Judicem, ubi est patrimonium debere dari tutorem; curatorem verò per quemlibet ex supra dictis resolvit Gomez, sed tenendum est quemlibet ex tribus Iudicibus originis, domicilii; seu loci in quo patrimonium est, tutorem, seu curatorem dare posse, ut probat Gutierrez in tractatu de tutelis, & curis, 1. parte, cap. 16. n. 2. & 12. Richardus in principio Institut. de Artilliano tutore, num. 5. & 6. Petrus Gregorius in syntagmatis, lib. 12. cap. 13. num. 19. qui & Gutierrez supra, in cap. 19. num. 21. docent, curatorem ad litem dandum esse a Iudice ipsius litis quamvis sit delegatus, quod intelligendum est cum nostro Gomez, quando petitur corator specialiter ad certam litem, secus verò si generaliter ad lites, tunc enim a Iudice domicilii dandus est, Molina de iustitia, tom. 1. disputatio 210. num. 22. qui etiam opinionem Gutierrez comprobat circa dationem tutoris, Dom Joseph. Vela dissertatione 2. Hispanensi, ex num. 42. ubi late, & eleganter, & plurimos referens, materiam curatoris ad litem persequitur; & quando, & quomodo, & a quo dari debeat, cum videas, & Tuschum lit. T. conclusio 431.

Ad num. 18. ibi: In quo notabili, & quotidiano articulo, &c.

Minoris puberis contractus juramento confirmari excludit restitutione, cum septem extenuis.

nibus hic congestis per nostrum Gomezium, comprobant latissime Covarruvias in cap. quamvis parvum, 2. parte, §. 1. num. 7. Gregorius Lopez in l. 4. titul. 9. parva 6. Menchaca de successione creatione, lib. 1. §. 28. num. 28. Antonius Gabriel in suis communibus, lib. 1. titul. de minoribus, conclus. 5. num. 20. ampliatione 9. Cevallos questione 723. ubi probat, minorem juramentum contractum non certioratum de beneficio restitutionis excludi ab eo; quod etiam Sanchez in summa, lib. 3. cap. 12. num. 29. docet, & Barbosa in Authent. Sacramenta puerum, in Collectan. num. 14. Gratianus regul. 316. num. 36. ubi etiam quid in Ecclesia? Gail. lib. 2. observat. 41. circa finem, Fachinus lib. 3. controvers. cap. 11. Gutierrez de jurame. 10. confirmatorio, 1. parte, cap. 44. & in Authent. Sacramenta puerum, ex num. 10. & num. 103. Molina de iustitia disput. 149. & disput. 515. Petrus Egor. in Syntagm. lib. 30. cap. 5. num. 3. & seqq. ubi docet contractum dici nullum decem modis, & declarat quando firmetur juramento: Seraphinus de privilegiis juramenti, privilegio 61. per totum, ubi late ampliat, & limitat: Tuschus litera I. verb. Juramentum, conclus. 128. qui omnes latissime præbant etiam contractam irritum, vel nullum, veluti factum a minore curatorem habente, sine ejus auctoritate, confirmari juramento, & plur. referens, amplians, & limitans Farinacius in pract. crimin. titul. de falsitate, & simulatione, quest. 150. ex num. 234. usque ad 260. & quest. 15. num. 35. & seqq. late, & ferè infinitos referens, & materiam optime declarans Pater Thomas Sanchez in summa, lib. 3. cap. 12. per totum, quem omnino videas, & Gutierrez in dict. Authent. Sacramenta puerum, per totum, ubi num. 117. probat prædictam resolutionem procedere, etiam in impuberibus doli capaces, & proximis pubertati, quod etiam probat Cevallos quest. 121. de quo late Sanchez de Matrimonio, lib. 6. disputat. 38. num. 16. & seqq. & Barbol. in Collect. Authent. Sacramenta puerum, & Hermodilla in l. 7. 4. titul. 3. part. 3. glossa 7. num. 41. ubi etiam de alienatione immobilium; & late in l. 56. dict. titul. 5. eadem parva, glossa 11. ex num. 58. ubi probat cum multis, quod si minor confirmet juramento contractum, ita ut non restitutor ad verius cum; licet non fuerint adhuc immitates, non tamen prohibet uti lasti. m. beneficio; si fuerit lastus utraque dimittam, ubi etiam declarat quos defectus suppleat juramentum; & n. 5. probat quod juramentum non confirmat contractum minoris, alio respectu quam minoris ætatis nullum, præterquam si generaliter fuerit interpositum; & ibi etiam num. 74. de proximo pubertati, Cancercius variarum 1. parte, c. 7. num. 21. & parte 2. cap. 1. num. 5. 31. & 32. & seqq.

Et de juramenti vi ad obligandum & confirmandum contractum, & quomodo hoc intelligatur, videas Thomam Sanchez supra, dicto cap. 12. ex num. 1. ubi bene explicat, & Hermodillam in l. 8. titul. 4. glossa 13. num. 2. & Nogueroles allegazione 34. ex num. 3. ubi de fideiussione, & donatione, & Cancercius dicto cap. 11. Ibi: Septimo extendere, &c.

Quod juramentum possit præstari per procuratorem, & confirmet contractum, docent Covarruvias in cap. quamvis parvum, 1. parte, §. 5. num. 8. Azor. institutionum Moralium, libro 1. cap. 7. quest. ultima. Clarus libro 7. receptarum, §. fennam, questione 49. in fine, Astensio l. 6. titul. 10.

titul. 10. libro 5. Recopilacionis, glossa 2. nu. 15. Sanchez in summa, lib. 3. cap. 12. num. 24. talis autem procurator debet habere speciale mandatum ad iudicandum in speciali, super tali re, vel casu, & non sufficit mandatum ad omnia iudicamenta quæ necessaria fuerint in alio casu...

Quod contractus juratos, & eius virtus, & effectus transeat ad hæredes, tam activè quàm passivè, ut hic resolvitur, docent Covarruvias in cap. requirit, de testamentis num. 2. & in cap. quamvis p. num. de pactis i. parte. §. 5. num. 4. Padilla in l. si quis maior. n. 51. Cod. de translatio-nibus, Gutierrez de iuramento confirmatorio, §. p. cap. 12. num. 7. Matienzo l. 3. tit. 10. lib. 5. Recopilacionis, glossa 1. n. 10 & alii relati ad Thomam Sanchez in summa lib. 3. cap. 13. ex numer. 1. ubi declarat eam eis, hoc procedere ex vi contractus & eius ratione, non autem ex iuramenti ac religionis vinculo, cum hoc sit personale ex parte jurantis, & non transeat ad hæredes etiam si quis pro se, & pro suis successoribus iuret, de iura intelligit Hermosillam in l. 8. tit. 4. part. 5. glossa 1. 3. numer. 26. vide etiam Olualdum lib. 11. cap. 13. littera X.

Ratione iuramenti posse laicum coram Iudice Ecclesiastico conveniri, & hoc in ipso iurante, non autem in eius hærede procedere, docent Covarruv. in cap. quamvis pactum dicto §. 5. n. 6. Azor. lib. 14. institutionum, cap. 8. §. 5. Gutierrez in Authent. Sacramenta puerum, num. 16. & alios referens Thomas Sanchez supra, d. cap. 13. n. 11. ubi etiam addit, quod in casu contrario non solum is cui iuratum est præstitum est, sed etiam eius hæres poterit iuramentum coram Iudice Ecclesiastico convenire ad observantiam iuramenti, ex Covarruv. supra, & Gutierrez de iuramento 3. part. cap. 12. num. 7.

Quod si quis iuret dare centum Petro, teneatur, defuncto Petro, ex iuramenti religione, ea centum dare ejus hæredi, quia actiones defuncti transeunt ad hæredes, donent Silvester verbo, iuramentum 4. q. 2. & q. 3. Covarruv. in cap. requirit, de testamentis, n. 2. Matienzo in l. 3. tit. 10. lib. 5. Recopil. glossa 1. n. 12. Thom. Sanchez. lib. 3. summe, dicto c. 13. n. 13. & seqq. ubi optimè declarat loquens de iurante obedientiam alteri in dignitate constituto, & alia.

Ad numerum 20. ibi. Sed his non obstantibus, &c.

Et ibi. Sed pro concordia, &c.

Quod in contractu minoris si interveniat læso ultra dimidiam, possit habere locum restitutio, & contractus rescindi, licet sit iuramento confirmatus, non verò si infra dimidiam, quia tunc iuramentum excludit restitutionem resolvit Gomezius, in presentibus, & docet, plures referens, Covarruv. in cap. quamvis pactum, de pactis, 3. part. §. 4. numer. 6. Molina de primogeniis, l. 2. cap. 3. num. 21. Padilla in l. 2. c. de rescindenda venditione num. 33. Gutierrez de iuramento confirmatorio, 1. parte cap. 26. num. 8. Matienzo l. 1. tit. 11. lib. 5. Recopilacionis, glossa 8. num. 50. & 51. (ubi cum aliis advertit quod licet quando minor iuravit contractum simpliciter, exigatur absolutio à

iuramento ad agendum contrarium læsionis, si tantum iuravit se non contraveniturum ratione minoris ætatis, non indiget absolutio ad agendum, quia non intelligitur renuntiare beneficio læsionis ultra dimidiam, quod etiam docet Thomas Sanchez in summa, lib. 3. cap. 2. numer. 18. ubi etiam sequitur dictam opinionem in resolutione principali Gomezii) Setaphinus de privilegiis iuramenti, privilegio 83. num. 87. versiculo tertio dicitur: Mancinus de iuramento, parte 4. effectus 2. questione 2. num. 10. Morla in emporio, tit. 5. quest. 1. num. 6. & 50. Caldas in l. si curato-rem, §. legis, ex num. 1. Castillo plurimos referens, lib. 3. controversiarum, cap. 1. ex num. 28. Cancercius variarum, 2. parte, cap. 1. ex num. 192. Olualdus ad Donel. lib. 22. cap. 13. Farinac. in fragment. verb. iurament. num. 1268. ubi sex opiniones adducit circa præsentem questionem, nempe quanta debeat esse læsio, ut iuramentum non confirmet contractum; Primam, quando læsio contingit in sexta parte; Secundam, in tertia; Tertiam, quando læsio attingit dimidiam iusti pretii; Quartam, quando excedit dimidiam; Quintam, quo l. debeat esse magnus excessus ultra dimidiam; Sextam, & ultimam, quam ipsemet Farinacius sequitur, asserens receptionem, totum hoc Iudicis arbitrio remitti, attentis causis, temporis, & personarum qualitibus; & Hermosilla in l. 4. tit. 3. parte 5. glossa 12. ex num. 34. & agens de contractu iurato in l. 56. eodem tit. glossa 1. ubi num. 79. ait, circumstantias, & causas posse in contractu intervenire, ex quibus dolus præsumi possit, ut si ex importunitate, & perla-sione minor fuit indusus ad vendendum, quod Iudicis arbitrio est relinquendum, tunc enim, & si læsio sit intra dimidiam sufficit, vide etiam Fachinæum lib. 3. cap. 14. & vide supra, numer. 6. versicul. Quæro tamen.

Quando verò actus, vel contractus non fuit iuramento confirmatus, quæ & qualis læsio sufficit, videndi sunt Caldas in l. si curatores, & adversariis dolo, num. 7. Garcia de expensis, cap. 18. num. 21. Covarruv. lib. 1. variar. cap. 3. num. 11. Pinel. in l. 2. Cod. de rescindenda vend. parte, num. 26. Gutierrez lib. 4. quest. 70. Fachinæus lib. 3. cap. 4. & sequentibus, Morla in emporio, tit. 5. in præmissis, num. 13. Lara de vita hominis, cap. 25. num. 54. ubi ait, sufficere defuncti in sexta parte, Molina de iustitia, tom. 2. d. iustitiatione §. 73. ex numer. 9. Hermosilla in dicta l. 4. tit. 3. part. 5. glossa 12. ex num. 34. & Cavallos ab eo relatus quest. 638. ubi quod sufficit modica læsio.

Ibi: Ex quibus notabiliter infero, &c.

Filius cum iuramento renuntiat future successioni paternæ, quod si fuerit læsus in re dimidiam vel eo modo quo supra dictum est hoc num. nihilominus poterit agere prædicto remedio, ut docet Gomezius, comprobatur cum multis Gutierrez in authentica, sacramenta puerum, num. 87. ubi tradit rationem, nempe quia tale iuramentum interponitur ad validitatem actus, qui per se erat invalidus, tanquam super hereditate futura, (ut ait Gomezius) de quo jam diximus supra, cap. 2.

Ibi: Secundo infero, &c. Adle Gutierrez de iuramento confirmatorio, 1. parte, cap. 1. num. 91.

Ibi: Tertio infero, &c.

Jurans non contravenire, ratione enormissimæ læsionis, vel alia, quod nullum remedium habeat ad rescindendum contractum, docet Gomez in presentibus, sed contra eam tenet communiter

inter Doctores ut constat ex Covarruvias in cap. quamvis pactum, 2. parte, §. ultimo, num. 3. & lib. 2. variarum, cap. 4. num. 5. Padilla in l. 4. Cod. de rescindenda venditione, num. 43. Molina de Hispanorum primogeniis, lib. 2. cap. 5. num. 19. & 20. Barbosa in l. si. soluto matrimonio, 3. parte, num. 53. Castillo lib. 3. controversiarum, cap. 1. ex num. 28. & aliis pluribus relatis, & sequentibus ab Augustino Barbosa in collect. ad authentica, sacramenta puerum, n. 17. & Hermosilla in l. 56. tit. 5. part. 5. glossa 12. num. 45. ubi num. 46. ampliat etiam si prædicta renuntiatio geminata fuerit, atque ex intervallo processerit; & n. 49. & sequentibus; disparat quid dicendum sit, si læsio sit enormis, non enormissima: in quo tandem, num. 54. & sequentibus, distinguit inter contractus correlative, ut emptio, venditio, permutatio, locatio, & similes; & gratuitos, ut sunt donatio, renuntiatio hereditatis, vel juris pactum de non petendo; & alii; ut in illis valeat renuntiatio læsionis enormis, in hi vero renuntiatio etiam iurata rescindi possit; eam vide: vide etiam Fachinæum lib. 12. cap. 5. quæ autem læsio dicatur enormissima: vide Elcobar de rationibus, computatione 6. num. 1. Myndinger. observatione 59. centuria 5. Paridor. different. 114. in fine, Sanchez in summa, lib. 3. cap. 21. & alios adductos à D. Larrea decis. 68. num. 8. ubi quod debet esse in duplo, vel triplo, vide etiam Nogue. rol. allegat. 18. n. 58. & seq. latissime de ea agentem, & alleg. 21.

Ibi: Quæro infero, &c.

Quod donatio seu contractus ex causa lucrati-va cum iuramento non possit rescindi, ut hic resolvitur, docent Menochæa infrequentium lib. 1. cap. 13. num. 6. Molina de primogeniis, lib. 2. cap. 3. num. 50. & eos referens Pater Thomas Sanchez in summa, lib. 3. cap. 21. num. 19. quod intelligendum est de donatione facta legitima subsistente causa, vide Hermosillam in l. tit. 4. part. 5. glossa 5.

Ad num. 21. ibi: Et breviter, & resolutivè dico, &c.

Contractus qui fuit confirmatus iuramento, & ex eo remanet validus, si in eo concedatur relaxatio iuramenti, hæc tantum operatur, ut contraveniens non sit periturus quoad effectum agendi, non tamen annullat contractum: in actu verò vel contractu, qui non firmatur iuramento, ut solvendi usura, & aliis, relaxatio operatur rescissionem contractus, seu declarationem nullitatis illius; ita Gomezius in presentibus, & docent Covarruvias lib. 2. variarum, cap. 4. num. 6. & in cap. quamvis pactum, 2. parte, §. 1. num. 7. Menoch. consil. 24. lib. 1. ex num. 11. Gattier. in authentica, sacramenta puerum, num. 20. Tusch. littera A. conclus. 65. Castillo lib. 3. controversiarum, cap. 1. num. 7. laudat Thomas Sanchez in summa l. 3. c. 21. per totum, maxime n. 6. & lib. 6. de matrim. d. sp. 38. num. 17. ubi in pater possit irritare hoc iuramentum? & late Carlevalius, tom. 1. d. sp. 2. questione 4. ex num. 107. om. iño vide d. d. D. Larrea decis. 64. num. 20. Farinacius decis. 33. post librum secundum, & decis. 124. ubi agit de eo qui jam incurrit peritium, Bolanus in Curia P. i. p. 1. parte, §. 5. §. 2. ubi multa & Hermosilla in l. 56. tit. 5. part. 5. glossa 12. ex num. 96. ubi bene explicat, Barbol. in collect. a. 1. de iurejur. num. 2.

Quando autem, & quomodo concedenda sit hæc relaxatio, vide supra relatos, maxime Sanchez, cap. 21. & quid possit in hoc secularis iudex

vide eundem Sanchez supra, cap. 22.

Ad num. 22. ibi: Et breviter, & resolutivè dico, &c.

Utrumque Iudicem Ecclesiasticum scilicet & secularem, vivente eo qui iuravit, secus eo mortuo, (ut hic resolvitur) esse competentem in actu, vel contractu iurato docent optimè explicantes, Covarruv. lib. 1. variarum cap. 4. num. 8. vers. Nec video quæ ratione, Gutierrez in tractatu, de iuramento confirmatorio, 3. part. cap. 12. num. 3. Azevedus in l. 11. tit. 1. lib. 4. Recopil. num. 2. Paz in præxi, tom. 2. prælatio 2. ex num. 25. & optimè declarat Thomas Sanchez in summa, lib. 3. cap. 13. ex num. 11. ubi num. 12. ait quod etiam hæres poterit conveniri coram Ecclesia i-co, implorando contra eum officium Iudicis, ut compellat illum satisfacere promissis per defunctum sub iuramento, ad eorum etiam ejus conscientiam; & hoc casu hæres jurantis potest coram Ecclesiastico conveniri, & sic, docent Gutierrez dist. cap. 12. num. 7. & in Authent. Sacramenta puerum, num. 16. & Barbosa in l. 1. Digest. soluto matrimonio, parte, num. 77. quos ad hoc refert idem Thomas Sanchez supra, qui tandem addit idem dicendum, & si contractus non sit iuratus; & num. 15. cum Gutierrez dist. cap. 12. num. 5. intelligit dictam resolutionem, quando constaret iuramentum obligare, secus si verteretur in dubium probabile an iuramentum obliget; quia tunc cum de ejus viribus agatur, quoad res spiritualis est, ad solum Iudicem Ecclesiasticum pertinet cognitio; sicuti etiam quando iurata promissio soli Deo fieret, ut etiam tenet idem Sanchez num. 16. quod iterum explicat tom. 1. de Matrimonio, lib. 2. d. sp. 32. num. 18. ubi etiam probat quod si jurans noluit uti remedio relaxationis, poterit alio iuri, ad eundem Iudicem Ecclesiasticum, vel secularem, ut compellat creditorem remittere iuramentum, cum constet de ejus iurisdictione, ut in usuris promissis, & aliis; & quod si pars noluit remittere, ipse Iudex Ecclesiasticus, vel secularis, poterit id præstare; quod iterum reallumit in cap. 22. dist. lib. 3. summa, Bobadilla in Politia, lib. 2. cap. 17. num. 52. vide etiam ad prædicta Farinacium in præxi criminali, quest. 8. ex num. 141. usque ad 145. ubi optimè declarat, plures referens.

Ibi: Ex hac causa legit, &c.

Quod stante l. 11. tit. 1. lib. 4. Recopilacionis, iuramentum possit apponi in contractibus pro quorum validitate illud requiritur, ut resolvit Gomezius, docent Covarruv. in cap. quamvis pactum, 1. parte, §. 4. num. 8. Azevedus in dist. l. 1. Matienzo l. 2. tit. 2. glossa 3. num. 7. & seqq. & in l. 1. glossa 8. num. 52. tit. 1. & in l. 21. glossa 8. num. 1. lib. 5. Recopilacionis, Gutierrez in Authentica, Sacramenta puerum, num. 45. & 46. & 51. & in lucem possit, n. 46. & 47. & de iuramento confirmatorio, 3. parte, cap. 12. num. 9. Cavallos quest. 188. num. 5. Morla in emporio, tit. 9. quest. 24. num. 7. Azor. instit. Moral. part. 2. lib. 10. cap. 7. & Thomas Sanchez optimè explicans in cap. 22. lib. 3. in summa, ex num. 6. ubi probat, posse Principem salutarem irritare iuramentum appositum contractibus, ac proinde nullam ex illo oriri obligationem, nec indigere relaxatione, ut illi contractui contraveniatur, prout statuitur in dist. l. 11. & sequenti, Pareja de instrument. editione, tit. 5. resol. 8. n. 50. & seqq. eos omnino videns, & Hermosillam in dist. l. 6. tit. 5. part. 5. glossa 11. n. 103; ubi scilicet infirmos refert; & n. 109.

enumerat casus, in quibus juramentum potest apponi abique metu pecuniarum dictæ legis, ut sunt locaciones reddituum Ecclesiarum, Monasteriorum, Prælatorum, & Clericorum, compromissa, contractus dotium promissio arrarum, venditiones, donationes, & alienationes perpetuæ, contractus minorum, & mulierum, & alii pro quorum validitate juramentum requiritur: in testamentis etiam & codicillis illud apponi posse, tenent Guttierrez in *dist. Authent. num. 159.* cum aliis, ubi *n. 196.* docet quid agendum à partibus, si contra prohibitionem legis, contractus fuerit celebratus: Et circa præ sentem materiam, & explicationem *dist. leg. vide omnino Cancertium 2. part. cap. 1. ex n. 7.* Barbofam in *l. 1. Digest. soluto matrimonio, 1. part. ex n. 74.* & D. Joseph. Vela *disertat. 10. ex num. 21. latè,* & Padillam *de l. pænali 1. cap. 13.* & novissimè post hæc scripta Carlevalius *tom. 1. disput. 1. quest. 4. n. 217.* & post eos Pareja *de instrumentorum editione, tom. 1. tit. 5. resol. 8. ex num. 50.* & Basili. s. Poncius *de Matrimonio, lib. 12. cap. 3. §. 5.*

24 Ad num. 23. ibi: *Et breviter dico, & teneo quod non, &c.*

Quod promissio minoris sine causa, non valet efficere, etiam si fuerit juramento confirmata, ut hic resolvitur, teneverunt plures Doctores generaliter loquendo; sed verius est etiam sine causam validam esse, & efficacem obligationem, seu promissionem juratam; ut comprobari potest ex iis que diximus *suprà, cap. 9. num. 4. & cap. 11. num. etiam 4.* & que adduxit Guttierrez *de juramento confirmatorio, 1. part. cap. 47. ex n. 11.* de quo vide Cancertium *variar. 2. part. cap. 8. ex num. 99.* ubi resolutionem nostram Gomezii comprobatur.

Ad num. 24. ibi: *In quo notabili, & quotidiano articulo, &c.*

Quod contractus nullus ex eo quod est contra bonos mores non firmatur juramento, ut licet resolvitur, docent Covarruvias in *cap. Quamvis pactum, 1. parte, §. 6. num. 6.* Azor. *Institutionum Moralium, tom. 1. lib. 11. cap. 5. quest. 1.* Guttierrez *de juramento confirmatorio, 1. parte, cap. 72. quasi per totum, Cancertius variarum, 2. parte, cap. 1. num. 13.* Sylvester. *verb. Juramentum, 1. quest. 10.* Lessius *de iustitia, lib. 2. cap. 42. dub. 4. num. 18.* & alios referens Pater Thomas Sanchez in *summa, lib. 3. cap. 4. ex num. 26.* ubi explicat qualis culpa comprehendatur in hoc juramento, & in ejus executione, & implemento, & melius in *cap. 9. num. 30.* ubi explicat regulam: *Non est obligatorium, &c.*

Ibi: *Item inferitur, quod pactum de succedendo, &c.*

Pactum super hereditate viventis, quod non firmetur juramento, ut docet Gomezius, probant Covarruv. in *cap. Quamvis pactum, 2. part. initio, num. 2. parte 3. num. 1. & 3.* Guttierrez *ibid. n. 4. & seqq. Et de juramento confirmat. 1. part. cap. 5. ex num. 2.* Morla in *emporio, tit. 3. quest. 6.* Cancertius *variarum, 1. parte, cap. 6. num. 18.* ubi quod hoc casu hereditas applicatur fisco si perveniat ad aliquem ex paciscentibus: eleganter Petr. Gregorius in *Syntagm. lib. 41. cap. 4. §. 6. & seqq.* Castillo *controvers. lib. 3. cap. 9. n. 5.* Thomas Sanchez in *summa, lib. 7. cap. 2. num. 33. & seqq.* ubi ait, quod licet hoc juramentum non confirmet contractum, peritius tamen erit illud non impleri; & num. 36. agit per quem possit concedi relaxatio, & plures referens Barbof. in *Collect. 1. fin. C. de pactis, ubi num. 4.* cum eodem Tho-

ma Sanchez, & aliis probat, quod nec etiam favore piæ causæ valeat prædictum pactum, & *num. 5.* quod etiam per statutum, vel consuetudinem, validum fieri non potest, eum vide, & D. Larream *decis. 60. num. 14.* ubi quod consensus præstitus à domino potest ab ipso revocari, & non valet nisi confirmetur morte: & *d. 35. n. 1.* ubi quod fisci non valet pactum de hereditate viventis, ita nec iudicium; Merlinum *de legitima, lib. 3. tit. 2. quest. 25. per totam.* Carlevalium in *apologia ex num. 13. ubi ex num. 18.* agit de illa limitatione prædictæ regulæ, nempe quando dictum pactum fit in executionem alterius pacti; & Cancertium *3. part. cap. 7. num. 141.* ubi quod fideicommissarius vivente gravato potest pacificè vendere, vel cedere jus, & alia, *ex n. 131.* ubi etiam de pacto de non succedendo.

Ibi: *Item inferitur quod donatio omnium bonorum, &c.*

Quod donatio omnium bonorum præsentium & futurorum, non valeat de jure communi, nec præsentium tantum, ex dispositione *l. 9. Tauri,* quæ hodie est *l. 8. tit. 10. lib. 5. Recopil.* si autem juramento confirmetur, quod valeat donatio præsentium tantum, non autem præsentium & futurorum, probant nos Gomezii *in l. 69. Tauri, num. 4.* Guttierrez *de juramento confirmat. 1. parte cap. 11. n. 11.* Matienzo in *d. 1. 8. tit. 10. lib. 5.* Sed contrarium, imò nec donationem omnium præsentium tantum confirmari juramento, videtur tenere Hermosilla in *l. 9. tit. 4. parte 5. glossa 1. num. 16.* quem omnino videas per totam legem, ubi fultimè materiam persequitur, post Castellam *lib. 4. controvers. cap. 53. ex num. 14.* & opinionem contrariam adducit ipse Hermosilla, *num. 13.* nempe quod etiam donatio omnium bonorum præsentium; & futurorum, confirmari potest juramento; & numeris sequentibus sex limitationes congerit, in quibus valet talis donatio: eum vide post Clar. *§. donatio, quest. 20.* & Cancert. *variarum 1. parte cap. 8. ex num. 46.*

Ibi: *Aliquando, & secundo, &c.*

Contractus qui annullatur favore publicæ utilitatis principaliter, quod non confirmetur juramento, ut hic resolvitur, docent, & comprobant Menchaca *de success. creatione, lib. 3. §. 28. n. 21.* Tuschus *lit. 1. conclus. 500. num. 18. & conclus. 528. num. 56.* Covarr. in *c. quamvis pactum, 2. pa. §. 1. n. 1. & §. 2. n. 6.* Guttierrez *de juramento confirmat. 1. parte, cap. 58. num. 15.* Matienzo *l. 2. tit. 2. lib. 5. Recopilationis, glossa 3. num. 17.* & alii relati à Thoma Sanchez in *summa, lib. 3. c. 11. num. 43. & seqq.* ubi improbat opinionem eorum qui dixerunt contractum firmari juramento, quando à sola lege civili prohibetur, & non à lege canonica, & *num. 44.* ubi limitat, dictam resolutionem non procedere, quando primario ob privatam utilitatem actus interdicitur; & secundario ob publicam; & numeris sequentibus tripliciter limitatur, eum vide *ibi, & in cap. eodem libro latè per totum,* ubi optimè declarat, maximè *ex num. 9.*

Ibi: *Aliquando, & tertio, &c.*

Contractum non firmari juramento, quando est super re, vel materia, cujus non est commercium, utpote super re impossibili, notum est in Jure, & comprobari potest ex traditis à Gregorio Lopez in *l. 13. tit. 9. part. 6. glossa 4. Avendaño de exequendis mandatis, 2. parte cap. 10. num. 1. versiculo, quædam verò;* Aviles *cap. 40. Prætorum, num. 3.* Azavedo in *l. 1. tit. 7. lib. 7. Recopil. num. 8.* Petro Gregorio in *Syntagm. lib. 25.*

cap. 7. num. 5. Rodriguez *de redditibus, lib. 1. quest. 14. num. 67.* qui omnes docent res, quæ non sunt in commercio, alienari non posse: unde cum lex ob publicam utilitatem hoc prohibeat, sit consequens contractum super eis factum, non confirmari juramento, ut in *versiculo præcedenti dictum manet.*

Ibi: *Aliquando, & quarto annullatur contractus, &c.*

Contractum nullum odio creditoris non confirmari juramento, sed debitorem virtute juramenti teneri ad implementum, & post illud repetere, ut contingit in promissione usurarum, & in mutuo facto filiofamilias, & in lege commissoriam in pignoris, & aliis docet Gomezius, & comprobant Covarruv. in *cap. quamvis pactum, 2. parte §. 3. num. 1.* Menchaca *de success. creatione, lib. 3. §. 28. num. 55. vers. Quartus casus,* Tuschus *litera 1. conclus. 528. num. 41.* Barbofa in *l. alia, §. eleganter. Digest. soluto matrimonio, num. 32.* Molina *de iustitia, tom. 1. disput. 1. §. 10. c. 101. 2. disputat. 315.* Guttierrez *de juramento confirmatorio, 1. parte cap. 2.* ubi latè de promissione usurarum, de qua etiam latissimè Barbofa in *collect. cap. Debitores, de prejurando,* item ipsemet Guttierrez in *cap. 53. ejusdem tractatus,* ubi de pacto legis commissoria in pignoris, quando ita celebratur, ut non soluto debito pignus venditur maneat pro quantitate debiti, quod ibi declarat, & jam dictum manet *suprà, cap. 1. hoc tom. 2.* dum de lege commissoria agendum: item de mutuo facto filiofamilias, vide que *suprà* diximus, *cap. 6.* dum de contracta mutui Sermonem fecimus in *additione ad numerum secundum, & denique de supradicta resolutione nostri Gomezii vide omnino P. Thom. Sanchez in summa, l. 3. cap. 1. num. 51. & seqq.* ubi eam optimè explicat, & comprobatur.

Ibi: *Ad numerum 25. ibi: Aliquando & quinto, &c.*

Contractum nullum ex defectu solemnitatis intrinsece, non confirmari juramento, valere tamen eo modo, quo valere potest, resolvit Gomezius hic, & docent, Guttierrez in *l. nemo potest, Digest. de legatis primo, num. 10.* & alii plures ab eo relati, afferentes solemnitatem substantialem esse juris publici, quod privatorum pactis non tollitur, & sic cum jam dixerimus contractus nullos ex eo quod sint contra publicam utilitatem, & contra formam substantialem non confirmari juramento, sequitur evidenter veram esse resolutionem nostri Gomezii intelligendo eam de solemnitate substantiali, & quæ necessaria est ad effectum illum, quem ex juramento deducere volumus, & sic in specie tenet Covarr. in *cap. Raynald. de testamentis, §. 3. n. 10.* & idem Guttierrez in *tract. de juramento confirmatorio, lib. 2. cap. 1. num. 9.* Tuschus *lit. S. conclus. 333. & litera 1. conclus. 528. ex num. 69.* quem videas.

Ad numerum 26. ibi: *Aliquando & sexto, &c.*

Contractum nullum favore alicujus personæ principaliter, purè minoris, vel mulieris, licet secundario favore publicæ utilitatis, confirmari juramento, ut hic resolvitur, comprobant latè explicantes decem illationes nostri Gomezii *hoc loco,* Menchaca *de success. creatione, lib. 3. §. 26. num. 43. & 8. 28. num. 28.* Villalobos in *suis communibus, litera 1. num. 131.* Guttierrez in *Authent. Sacramenta puerum, num. 38. & 39.* nosster Gomezius in *l. 59. Tauri, num. 4.* Matienzo

in *l. 1. tit. 2. lib. 5. Recopil. gloss. 3. num. 15.* Barbofa in *leg. alia, §. eleganter, Digest. soluto matrimonio, num. 32.* & optimè P. Thomas Sanchez in *summa, lib. 3. cap. 13. ex num. 44. usque ad 37.* ubi bene explicat, & in *cap. 9. num. 33. & 36.* quem videas, & præcipue *n. 45. d. c. 12.* ubi probat, quod si verba prohibitionis legis dirigantur in personam sive in rem, semper contractus firmatur juramento, contra aliquos: de qua etiam Valdesius ad Suarez *tit. de arbitris, num. 24. & num. 31. & sequenti,* agit ipse Sanchez quod si adde turpluudum in creditore, in cujus favore juratur? quo casu licet juramentum obliget, eo tamen non confirmatur contractus.

Ibi: *Ex quo inferitur, &c.*

Ad decem illationes quas hic congerit nosster Gomezius videntur sunt (præter supra relatos *hoc numero*) Cardinalis Tuschus *lit. 1. conclus. 528.* ubi de omnibus agit.

Et de secunda, nempe de alienatione rerum dotialium Guttierrez latissimè *de juramento, 1. part. cap. 1.*

Et circa tertiam, de renunciatione futuræ successiois, videntur latè fuisse Covarruv. & Guttierrez in *comment. ad c. quamvis pactum, de pact. lib. 5.* & congesti à Ceveda & Barbofa in *Collect. ad hunc text. & de latione contingente in hæc renunciatione, Call. in l. si cura oram libent, §. lassi, ex n. 1.* & Guttierrez *ibid. in vers. Si tamen juramento, non vi nec dolo præstito, &c.* & Hermosilla in *l. 56. tit. 5. part. 5. glossa 4. ex n. 32.* ubi etiam ad dicta renunctio reciditatur ex remedio *l. 2. c. de rescind. vendit. & an dicta renunctio nocet filiis, & nepotibus;* de quo etiam Thomas Sanchez latissimè *lib. 6. de Matrimonio, disput. 4.* & quos refert Valdesius ad Suarez in *l. quoniam in prioribus, in declaratione legis Regni, limitat. 4. litera D. Bæza de dote, cap. 10. ex num. 100.* Fachinas *lib. 3. controvers. c. 22. & leg. 3. lib. 8. c. 69.* & latissimè Gomezius nosster in *l. 22. Tauri, & Valdesius de partitionibus, cap. 16.* & Thomas Sanchez in *summa, lib. 7. De statu Religioso, cap. 7. & in consiliis Moralibus, lib. 4. cap. 1. dub. 34.* ubi plura bona.

Ad quartam illationem de muliere si se jubente, diximus *suprà, in cap. de si se jubere, & videndus est Cevallos, quest. 727.*

Ad quintam, de donatione inter virum & uxorem, diximus *suprà, in cap. de donatione, & plures refert Valdesius in additionibus, ad Suarez, tit. de arbitris, ad num. 23.*

Ad sextam, de donatione inter patrem & filium, diximus etiam in *cap. de donatione, & videndus est Guttierrez in tract. de juramento confirmatorio, 1. parte cap. 4. & 5.*

Ad septimam, de donatione excedente quingentos solidos, diximus etiam in *c. de donatione.*

Ad octavam, de promissione arrharum ultra decimam partem bonorum; plures refert Valdesius in *addit. ad Suarez tit. de arbitris, ad num. 17.* & videndus est Thom. Sanchez *de Matrimonio, l. 6. disput. 27. & seqq.* ubi latissimè materiam explicat, & Hermosilla in *l. 8. tit. 4. part. 5. glossa 13. ex num. 7.*

Ad nonam, de donatione omnium bonorum diximus *hoc cap. num. 25.*

Ad decimam, de pacto seu transactione super alimentis de futuro, videntur fuisse Menochius *de arbitrar. casu 170.* Fachinas *l. 4. controvers. 21.* Morla in *emporio, tit. 2. ex num. 40.* Guttierrez *de juramento, 3. part. c. 3. Quefada cap. 11. Sacramento de redditibus, cap. 4. num. 7. & seq. Pinellus in l. 1.*

C. de bonis maternis, 3. parte num. 31. Castillo l. 4. controvers. cap. fin. num. 41. & latissime Surdus in tract. de Alimentis, tit. 8. privilegio 56. ex n. 5. & per totum.
28 Ad num. 27. ibi: Sed his non obstantibus, &c. Venditionem vel alienationem rerum dotalium, vel alium quemlibet contractum uxoris ad instantiam mariti celebratum, & similiter contractum per filium iustum & contemplatione patris factum, iuramento confirmatum, non posse rescindi, præterquam si cum metu reverentia concurrant minæ, vel verbera; minæ inquam graves, non leves, vel si pater aut maritus sit valde severus, & crudelis, & consuetus injurias inferre sibi non obtemperantibus; & dictam rescissionem locum habere, etiam si contractus celebratus in præsentia Judicis, vel propinquorum, ut resolvit Gomezius toto hoc numero, docent, & explicant latissime, Covar. de sponsal. 2. part. c. 3. §. 6. n. 7. & seqq. Menochius de arbit. cas. 136. & l. 3. præsump. 126. & 127. per totam Gutierrez de juramento, 1. part. c. 1. n. 15. & in Auth. Sacramento puberum, n. 94. & consil. 16. n. 6. Azevedus in l. 9. n. 28. tit. 1. l. 5. Recop. & in l. 11. cod. tit. Matienzo ibi, gloss. 3. n. 2. Molina de primogen. lib. 2. c. 3. n. 9. Gratianus in reg. 26. Cevallos q. 727. & 900. Morla in emporio, tit. 8. quest. 23. Pichardus in S. Item affio, Instit. de alien. n. 25. Barbosa in Collect. cap. 3. de ius. n. 4. & in cap. Ex litteris, de sponsione impuberum, Matienzo in Dialogo, 1. part. cap. 20. Ofualdus ad Donellum lib. 3. cap. 38. littera L. Thomas Sanchez de Matr. n. 10. lib. 2. disp. 6. per totam, ubi late comprobatur solutio Gomezii, & agit de eius declarationibus, & de metu reverentia in professione religionis, vel contractu matrimonii; & quid de metu filii respectu patris, & fratris minoris respectu majoris, & respectu patrii, &c. Tusch. verb. Metus, conclus. 113. & multis seqq. Farinacius in fragmentis verb. Metus, n. 118. & seqq. & ferè infinitos referens Hermosilla in l. 56. tit. 5. part. 5. gloss. 2. n. 5. per totam glossam, ubi etiam comprobatur declarationes, & explanationes Gomezii ad dictam resolutionem, eum vide, & Farinacium, & Thomam Sanchez ante omnes, nec non Barbosam in l. 2. §. fin. Digest. soluto matrimonio, ex num. 7. Et de uxore, vide alia supra cap. 12. num. 3. vers. Quod si unus.
29 Ad numerum 28. ibi: Nunc autem proseguendo materiam, &c. Intellectu carens ut furiosus, mente captus, freneticus, ebrius, dormiens, quod contrahere non possint, nec etiam in suum favorem aliquem actum, vel contractum facere, resolvit Gomezius, & docent Boëcius decis. 23. num. 47. Molina de primogen. lib. 2. c. 9. ex n. 20. alter Molina de iust. tom. 2. disp. 261. ex n. 1. Pichardus in §. sui autem, Instit. de heredum qualitate, & differ. n. 6. & in §. furiosus, Instit. de inutilibus stipulat. per totum, & in repetitione ad titulum, ff. de acquir. hereditate, cap. 25. Scaccia de commerc. §. 1. quest. 7. part. 2. ampliatione 19. n. 67. Menochius de arbitrariis casu 529. n. 9. Ofualdus ad Donellum lib. 12. cap. 22. littera C. Tuschus littera F. conclus. 539. & sequentibus, Joannes Gratianus in regula 214. num. 7. ubi etiam quod nec testamentum facere, nec matrimonium contrahere potest, Thomas Sanchez de matrimonio, lib. 1. disp. 8. ex num. 15. ubi etiam declarat, quando actus vel contractus sit tempore dilucidi intervalli, & quomodo probetur, vel præsumatur furor & de quo etiam late Menochius

lib. 6. præsumptione 45. Spino de testamentis; controvers. 8. ex n. 6. & per totam, quem omnino glossa rubrica, 10. p. per totam, Castillo lib. 4. videas, & Thom. Sanchez supra, nec non Farin. in fragm. verbo, Furor, ex quibus colliges, quod cum contractus furiosi amicus, vel mente capti, sint nulli ex defectu consensus, non possunt confirmari iuramento, & vide eum in tract. de panis temper. q. 94.
Contractus etiam ex iracundia celebrati nullitatem continent, ex textu in l. quidquid, ff. de regulis juris, ubi omnes Tiraquel. de panis temperandis, causa 1. num. 24. Ductias regula. 2. ampliatione 9. & Farinacius optimè declarat, ampliatis, & limitatis in eodem tractatu de panis temperandis, q. 91. ex n. 18. quem omnino videas.
Ibi: Et ex his inferitur, &c. Contractum factum à juvene amoris impetu capto, eundem effectum habere ac si furioso factus esset, resolvit Gomezius, & bene limitat, & declarat Suarez in annotatione ad hunc locum; quo l' optimè exornat Tiraquel. de panis temperandis, causa 4. & Farinacius in simili tractatu, questione 98. causa 13. Menchaca Illustrum, cap. 48. in fine, & eleganter Simancas de catholicis institutionibus, cap. 26. num. 13. qui alios refert circa dicta & facta amatum, adducens illud Poëæ.
Jupiter omnipotens perjuriam videt amantem, &c. Vide etiam Petrum Gregor. in syntagm. lib. 28. c. 10. n. 2. & lib. 9. c. 25. n. 7. & 9.
Ad num. 29. ibi: Tertio, & principaliter prohibetur mutus, & surdus, &c. Mutum & surdum casu seu accidenti posse facere omnes contractus præter stipulationem (& eam etiã hodie de jure Regio) mutum autem & surdum à natura nullo modo contrahere potest, nec etiam ex accidenti, si non potest explicare avum suum, resolvit Gomez. in presenti, & comprobant late explicantes, Caldas in l. si exarorem habens, verbo, Cum non ab similibus, ex num. 38. Greg. in l. 2. & 4. tom. 11. p. 5. Vanitius de nullitatibus, tit. de nullitat. q. sententia, ex defectu mandati, ex n. 5. Ofualdus ad Donellum lib. 12. c. 22. littera X. Thom. Sanchez de matrim. lib. 1. de sponsal. disp. 8. ex n. 12. Tuschus litt. M. conclus. 440. Spino in speculo testamentorum, gloss. rubrica, 10. p. ubi de testamento, matrimonio, & religionis professione, Pichard. in §. mutum 9. Instit. de inutilibus stipulationibus, per totum, Barbosa plures referens de contractu matrimonii celebrato per mutum & surdum agentes, in collectanea ad c. 23. de sponsalib. & matrim. num. 2. Mantie. de tacitis conventionibus, lib. 14. tit. ex n. 2. Petrus Gregor. in syntagmate, lib. 21. cap. 5. n. 5. & lib. 46. cap. 4. num. 10. & seqq. ubi quod hereditatem adire, & pro herede se gerere potest, probat, Molina de iustitia tom. 2. disp. 254. num. 5. iterum Pichardus in §. finali, Instit. de heredum qualitate, & in relectione ad titulum, ff. de acquir. hereditate, cap. 26. ubi quod hereditatem acquirere potest.
Ad num. 30. ibi: Quarto, & principaliter prohibetur contrahere prodigus, &c. Prodigum, cui bonis interdictum est, non potest contrahere, ejusque contractum non valere, ut hic resolvitur, comprobant Greg. Lopez in l. 5. tit. 11. part. 5. Cald. in l. si exarorem verbo, Non ab similibus ex n. 3. & per tot. Connan. l. 9. comment. 6. 4. ex n. 10. Gutierrez. de juram. confirm. 1. p. c. 32. ex n. 1.

1. ubi quod ejus contractus non firmetur iuramento, Fachinus lib. 2. contr. c. 64. & seqq. Petrus Gregor. in syntagmate, lib. 13. c. 6. per tot. ubi bene declarat, Tu ch. lit. P. concl. 864. ubi n. 5. quod talis contractus non firmatur iuramento, de quo etiam late concl. 868. & concl. 866. ubi n. 6. ampliat, ut etiam ante interdictionem administrationis non possit contrahere, quando contractus fieret in casu manifeste prodigalitate, Spino in speculo testam. glossa rubrica, p. 10. n. 5. ubi quod prodigus non habet consensum, nec naturaliter obligatur, (prout eandem sententiam tenet Caldas supra, n. 21. ubi non valet fidejussor pro eo obligari) quod verum esse docet quando agitur de damno ipsius prodigi, nam si agatur de lucro, tunc prodigus dicitur habere consensum, & potestatem disponendi, quod etiam ad vertit Pichard infra, & in §. item prodigo, Inst. quib. non est permis. facere testam. ubi bene explicat quis sit prodigus, & quando & quomodo administratio bonorum fuerit ei prohibita, & in §. furiosus 10. Instit. de inutil. stip. n. 3. & 9. ubi quod conditionem suam meliorem facere stipulando non prohibetur; Quædam dicitur q. juris, c. 32. n. 28. ubi etiam agit de luxurioso, Molina de iustitia, tom. 1. disp. 24. n. 31. Felician. de censibus, lib. 1. cap. 2. n. 17. iterum Pichard. in relect. d. tit. ff. de acquir. da. hereditate, cap. 25. num. 7. ubi quod potest adire, vel repudiare: Salgado in labyrintho, 1. part. cap. 14. ex n. 5.
Ibi: Sed contrarium tenendum, &c. Restitutionem concedendam esse prodigo si læsus fuerit, ut hic resolvitur, docent Gregorius Lopez in l. 5. tit. 11. part. 5. glossa 4. Gutierrez in tractatu de juramento confirmatorio, 1. parte, dicto c. 32. num. 4. ubi refert ipsum Gregorium, tenentem etiam competere restitutionem prodigis ante interdictionem, Petrus Gregorius in syntagmate, lib. 15. cap. 5. num. 10. Tuschus littera P. conclus. 868. n. 20. Caldas in l. si exarorem, S. minoribus, n. 65. & verbo, Cum non ab similibus, n. 3. ubi etiam de antea gestis, optimè Felicianus in tract. de censibus, lib. 1. c. 2. num. 1. Fachinus lib. 2. controvers. cap. 68. vers. Nona controversia: ubi probat cum multis, restitutionem competere etiam pro antea gestis, prius quam bonis interdicatur, de quo Barbosa in l. 3. ff. soluto, num. 20. & 21. & novissime Salgado in labyrintho, 2. part. cap. 1. n. 19. ubi verius dicit eum alius, quod tantum competit restitutio prodigis post interdictionem.
Ad num. 31. ibi: Dubium tamen est, &c. Et ibi: Sed his non obstantibus, &c. Quod notoriè prodigus possit contrahere antequam sibi interdiciatur administratio bonorum, ut hic resolvitur, docent, & comprobant, Boëcius decis. 23. num. 7. Gregorius Lopez in l. 5. tit. 11. part. 5. glossa 4. Vanitius de nullitatibus, tit. de nullitate sententia ex inhabilitate seu defectu mandati, num. 25. & alii relati per Tuschum littera P. conclus. 868. num. 23. licet ipse in contrariam inclinât, & eandem opinionem nostri Gomezii late fundat Fachinus lib. 2. controvers. cap. 64. (licet ipse cum aliis contrariam teneat; eum videas) Caldas in l. si exarorem, verbo, Cum non ab similibus, n. 5. & seqq. ubi eleganter confirmat prædictam sententiam; & contrariam, scilicet notoriè prodigum contrahere non posse, admittit saltem ex casu quo contrahens cum prodigo notorio, ejus conditionem sciret; & num. 8. probat notoriè prodigum perdere à administratione bonorum alienorum quam habet, simulque dif-

putat latissime an citatio prodigi, necessaria sit ad interdictionem, & agit de quatuor requisitis, quæ debent præcedere ante interdictionem, de quibus Gomezius in presenti, Petrus Gregorius in Syntagm. lib. 13. cap. 6. num. 4. Pichardus in §. Item prodigus, Instit. quibus non est permis. facere testamentum, num. 6. & 9. Cevallos q. 109. Gutierrez de juramento confirmatorio, 1. part. cap. 32. num. 3. ubi resolutionem Gomezii sequitur, & eam limitat, quando contrahens cum notorio prodigo, sciebat eum pecunias in certum malum usum consumpturum, & quando prodigus faceret donationem omnium bonorum, vel majoris partis eorum, vel quando donaret rem meliorem, additque notoriam prodigalitem inducere malam fidem, indeque impediri præscriptionem, si ab eo aliquis emat, vide etiam Ofualdum ad Donellum l. 12. c. 22. litt. F. Soufam in §. aliorum, c. de mandato n. 9.
Præterea de dictis requisitis quæ præcedere debent interdictionem, videndi sunt idem Gutierrez dist. cap. 32. n. 2. & latius Fachinus lib. 2. contr. cap. 67. 68. & 69. Caldas ubi supra verb. Cum non ab similibus, n. 17. & 18. ubi de proclamatione ne quis cum prodigo contrahat.
Ibi: Item quæro, &c. Valere interdictionem factam alicui tanquam prodigo, cum non sit, donec revocetur, docet Gomezius & tenent plures relati à Fachino lib. 2. controvers. cap. 66. ubi etiam contrarium tenentes adducit: & tandem distinguit cum Ripa & Imolam in l. si cui bonis, Digest. de verborum obligat. nempe quod si carator datus fuit alicui tanquam prodigo invito, & contrahenti, & in judicio contententi se non esse talem, valet curatoris datio propter autoritatem rei judicate, à qua non est appellatum; si aliàs, eum vide; & Vanitium ubi supra, tit. de nullitate sententia, ex inhabilitate seu defectu mandati, n. 23. ubi opinionem Gomezii comprobatur, quod etiam facit Caldas supra, verb. Cum non ab similibus, n. 19. ubi n. 20. in contrariam inclinât, Gutierrez de juramento confirmatorio dist. cap. 32. num. 3. ubi transit cum Vanio supra, Tuschus littera P. conclus. 866. ex num. 10. Ceval. q. 18. duas communes contrarias adducit.
Ad n. 32. ibi: Sed his non obstantibus, &c. 33 Prodigum, cui bonis interdictum est, non obligari iuramento, ut resolvit Gomezius, docent Gregorius Lopez in l. 5. tit. 11. part. 5. glossa 5. Covar. in cap. quævis pactum, 2. part. §. 4. n. 8. Padilla in l. 2. c. de rescindenda vendit. n. 36. Menchaca de success. creatione, §. 2. n. 58. Caldas l. si exarorem habens, verbo, Cum non ab similibus, n. 24. Gutierrez de juram. confirm. 1. part. cap. 32. num. 6. & late disputans, & tres sententias referens & earum fundamenta, Andreas Fachinus lib. 2. controvers. cap. 65. omnino videndus, & Ofualdus ad Donellum lib. 12. cap. 22. littera F. & Barbosa in collect. Authem. Sacramento puberum, num. 6.
Ad numerum 33. ibi: Et breviter, & resolvitur 34 dico, &c. Propter malos animi mores, ut si mulier vivat luxuriosè, & inhonestè, vel quis sit iustor, quod possit fieri interdictio bonorum, ut hic resolvitur, docent Vanitius de nullitatibus, tit. de nullitate sententia ex inhabilitate seu defectu mandati, n. 24. Palacios in repetitione, cap. Raynantius, §. 70. n. 23. nosse Gomezius in l. 14. Tami, n. 14. Menchaca de success. creatione, §. 12. num. 40. Baëca de Decima tutoris, cap. 14. num. 12. & plura

res referens, eleganterque comprobans dictam resolutionem, Galdas in l. si curatorem habens, verb. Cum non absimilis, ex num. 9. ubi late agit explicatione text. in l. & mulieri, Digest. de curator. furios. & ibi num. 13. & 14. de masculo luxurioso, & libidinoso, & num. 18. de muliere coniugata libidinoso an ei detur curator? Cevallos in q. 833. per totum; ubi bene comprobatur resolutionem Gomezii eum laudans, & contrarium tenentes Tiraquel. de legibus connubialibus l. 9. num. 71. Gutierrez in tractatu de tutelis, & curis, 1. part. cap. 9. num. 23. & 24. ubi num. 25. ait, quod licet masculus luxuriosus non privetur bonorum suorum administratione, privabitur tamen alienorum, veluti si pater luxuriose vivat auferretur sibi administratio bonorum filii; qui scilicet Gutierrez in tract. de tutelis, 3. part. cap. 15. at nunquam vidisse curatorem dari femine luxuriose, Quæstia diversarum quæst. cap. 32. n. 28. ubi de masculo luxurioso, Farinacius in fragment. verb. Mulier inhonesta, n. 293. eos vide, & Collam in cap. si pater, verb. Legavit ex num. 4. nec non Fachinæum lib. 2. controversiarum, cap. 66. vers. Quinta controversia, &c. & plures referentem Pichardum in resolutione, de acquir. hered. cap. 31. num. 14.

Denique de prohibitione tutoris, & curatoris, ne possint contahere cum minore, & etiam de prohibitione Judicis, & Advocati & Medici, de quibus noster Gomezius, vide que diximus supra, in cap. 1. hoc num. 2. & Gutierrez in tractatu de tutelis, 2. part. cap. 15. ubi de contractu tutoris cum minore, de quo etiam in tractatu de juramento confirmatorio, 1. part. cap. 40. Tuschus littera T. conclus. 431. Mantica de conventionibus, lib. 4. tit. 13. Duenas in regul. 31. incipit, Administrator, Burgos de Paz consil. 3. num. 50. Bobadilla in Politica, 3. cap. 8. n. 89. Galdas in l. securatorem, verb. Contractum fecisti, &c. & Fachinæus lib. 11. controversia. 45. & 46. ubi de tutore mutuo accipiente pecuniam pupilli, & an possit sibi ipsi solvere.

Item de contractu Medici cum infirmo, videnti sunt Gomezius de infirmis resignantibus, quæst. 9. vers. Undecimum, ubi late adducit, & congerit omnia de infirmis, Gutierrez de juram. 1. part. cap. 57. ubi de promissione excessiva facta Medico Fachinæus lib. 2. cap. 25. Villadiego in Politica, cap. 5. §. 5. num. 27. ubi de Medico pacifcente cum infirmo, Seaccia de commerciis §. 1. quæst. 1. num. 557. & quæst. 7. part. 2. ampliat. 19. num. 124.

35 Quod requiratur speciale mandatum, & quale, ad petendam restitutionem, videnti sunt Tiraquel. in tract. res inter alios; ubi limitat si incidenter petatur, & plures, quos refert Cevallos, q. 134. tom. 1. & Gratianus discipul. 105. num. 25. & c. 337. & 401. Pichardus in §. procurator, Instit. de iis per quos agere possunt num. 34. l. 4. Farinacius quæst. 99. n. 62. & decis. 52. l. 1. Gregorius in l. 1. §. tit. 5. part. 3. Barbosa in l. 3. Digest. soluto matrimonio, ex num. 13. ubi de patre, vel consanguineo petente, Barbosa de clausulis, clausul. 35. n. 31. qui alios refert, & limitat.

36 Item adde quod in contractu pro redemptione captivi non habet locum restitutio ut probat Lara in tract. de Annivers. cap. 23. n. 8. ubi multa specialia congerit in qualibet dispositio nepro redemptione captivorum.

37 An autem restitutio impediatur executionem sententiæ transeat in auctoritate rei judicæ; videndus est Suar. in l. post rem judicatam, vers.

Sed providentia, n. 44. & seqq. ubi Valdefius; Pichardus lib. 2. quæst. adrianarum, cap. fin. §. p. §. 11. n. 53. & 54. Avendanus cap. 30. Prætor. 3. part. n. 7. Tuschus lit. R. conclus. 293. Narbona in tractatu de arate, anno 25. quæst. 54. ex num. 15. ubi quod licet restitutio denegetur, non tamen denegabitur si exiguo pretio bona venierint, Cevallos tom. 3. quæst. 830. & tom. 5. quæst. 125. ubi affirmativè resolvit, & late disputat: vide etiam Fachinæum lib. 12. cap. 16. 17. & 18. Flores de Mena quæst. 5. n. 71. & seqq. & quod executio possit fieri intra terminum petendæ restitutionis, Castillo l. 63. Tauri.

Item an minor restituatur si deficiat in solemnitatibus appellationis ad Concilium civitatis, vulgo: Al ayuntamiento, late Cevallos, tom. 3. quæst. 749. ex n. 28 quod non Pichard. in manducationibus, 4. part. 2. præcepto, n. 5. ubi de omnia appellatione, & an adversus eam restituitur; Barbosa in Collect. cap. Quoad consultationem, de re judicata, n. 8. Ouald. lib. 17. cap. 4. lit. R. & cap. 25. lit. P, ubi de recusatione omilla; & vide infra, num. ...

Item an minor restituatur adversus amissionem bonorum eb adulerium? vide Cevallos quæst. 832. tom. 3. n. 26. & Gutierrez lib. 3. q. 34. Et an ob non petitum tutorem pupillo? Colla in cap. si pater, 2. part. verb. Ipse pauperibus, num. 3. Gutierrez de tutelis, 1. part. c. 16. n. 98. & alios referens Narbona de arate, anno 25. q. 30. Azevedus l. 1. tit. 4. lib. 5. num. 4. & vide etiam Gutierrez in tractatu de tutelis, 1. part. cap. 7. n. 31. ubi quod minor viginti quinque annis dolose acceptans tutelam non restituitur.

Item an minor restituatur adversus pacem seu translationem factam propter delictum; quod non Gutierrez in tractatu de tutelis, 1. part. c. 11. n. 72. cum Farinacius in praxi, quæst. 15. n. 26. & seqq. Fachinæus lib. 9. cap. 44. & 44. Caneius variarum, 2. part. cap. 1. n. 248. & 255. ubi quod restituatur ad concordiam omillam, Gratianus discipul. cap. 518. & novissimè Narbona in tractatu de arate, anno 25. q. 19. late

Quadrimum quando curat ad petendam restitutionem, his qui veniam ætatis impetaverunt pro antea gestis: vide Galdas in l. securatorem habens, §. contractum fecisti, n. 22.

Judex minor an restituatur: Bobadilla lib. 1. cap. 7. n. 30. in Politica. Et quid in Taballione minore, Azeved. l. 13. tit. 1. 25. lib. 4. Recopilations, ex num. 63.

Rescisso contractu per restitutionem, quid de meliorationibus factis in re; vide Barbosam in l. 8. §. final. Digest. soluto matrimonio, num. 44. & seqq.

In restitutione ad appellandum quomodo debet verificari latio, vide Barbosam in Collect. cum sit Romana, de appellat. n. 11. & seqq. Ouald. l. 28. 67. lit. X. Azevedum l. 1. tit. 1. 4. Recopilat. n. 40. & seqq. Padilla de lege pariali, 2. part. c. 40. n. 5. & D. Larream decis. Granat. 78. ubi de restitutione in materia supplicationis, & d. 70. num. 8. & 33. Flores de Mena q. 5. ex n. 6. Narbona de arate, anno 25. q. 23. n. 15.

Restitutio concessa, æqualitas debet observari ex utraque parte, & res restitui cum fructibus, explicat optimè Pichardus in §. extraneis, Instit. de heredum qualitate. n. 37. 41. & 56. & in reper. l. Gallus, in princ. cap. 7. n. 197. Covar. lib. 1. variar. c. 3. ex n. 1. Gamma decis. 312. n. 1. ubi Flores de Mena Maltrillus dec. 21. sub. n. 5. part. 2. Gutierrez consil. 15. n. 1. & lib. 4. practiarum, quæst.

quæst. 69. S. r. d. decis. 25. Caneius variarum, 2. part. c. 11. num. 287. si plures referens Herinolla in leg. 4. tit. 3. part. 5. gloss. 12. n. 44. & advertendum; quod ut restitutor locum habeat, res debet esse integra, ut ex pluribus docet D. Larrea d. 59. n. 20. & decis. 70. n. 24.

An verò minor impediatur petere restitutionem quando potest agere adversus procuratorem vel tutorem? videnti sunt Tuschus littera M. conclus. 258. Oddo de integritate restitutionis quæst. 22. art. 5. per totum, Barbosa in Collect. l. 3. C. si tutor vel curator intervenit. Morla in emporio, tit. 5. in præmissis, ex num. 17. usque ad 20. Flores quæst. 1. ex n. 9. Herinolla in leg. 4. tit. 3. part. 5. gloss. 12. num. 40. & 41. Caneius variarum, 2. part. cap. 1. num. 285. & 3. part. cap. 2. num. 88.

Item an restitutio concedatur in spiritualibus; seu beneficiis videnti sunt Covar. lib. 1. variarum, cap. 5. num. 3. ad finem, & per totum, ubi tenet quod sic. Barbosa alios referens in collectanea ad caput 8. & verum permatatione: Et de universa jure Ecclesiastico, lib. 3. cap. 15. n. 14. Gomez Bayo in praxi, quæst. 60. Morla in emporio, tit. 5. quæst. 3. per totum, Sanchez de Marimonia, lib. 7. inspicat. 37. ubi late

Item adde quod restitutio non conceditur minori adversus probationem omillam in via executiva tempore decem dierum, ut docet Azevedus in l. 3. tit. 8. lib. 4. Recopilations, num. 35. Parladus tamen lib. 2. quæst. adrianarum, cap. final. §. 5. part. 8. 10. num. 12. versiculo; Sed & illud, &c. contrarium tenet, imò restitutionem concedendam; eum vide, & Didacum Gomez Bayo in praxi, quæstione 148. lib. 2. ubi etiam affirmativam sequitur, plura non arguentia immittens; & vide Caneius, 1. part. c. 1. num. 264. & cap. 3. num. 46. ubi de restitutione adversus executionem i. strumentum.

Item quod minor non restituatur adversus non impletum præceptum testatoris, seu conditionem; probat lausimè Larrea decis. Granatensis 59. per totum, & idem si non impleat præceptum legis; & Pareja de editione, tom. 2. tit. 9. resolutione 5. ex num. 5. Caneius 1. part. cap. 13. n. 38. Fachinæus lib. 8. cap. 49. ubi an concedatur restitutio adversus nuntiationem novi operis spectat; & lib. 8. cap. 105. & lib. 10. cap. 2. ubi an restituitur adversus contumaciam teneatur restituere expensas adversario; Costa lib. 2. sefellanum; cap. 4. num. 2. vide de minore qui non paruit conditioni sub qua fuit institutus; quod restituatur.

Item adde quod si statutum tollit exceptiones, non intelligitur sublata restitutio, ita ex aliis docet Gratianus regula 438. num. 15. Tuschus lit. R. conclus. 296. late.

- 6 Usufructuarius, an teneatur facere omnia, que concernunt utilitatem rei.
- 7 Si Usufructus, sit concessus in pecoribus, & animalibus, an partus eorum pertineant ad usufructuarium.
- 8 An usufructuarius teneatur solvere debita proprietarii antea contracta.
- 9 An proprietarius possit vendere proprietatem sine voluntate usufructuarii.
- 10 An filius possit vendere proprietatem, in qua pater habet usufructum cum juramento.
- 11 Si filius familias facit contractum, ex quo efficitur sit obligatus, & habeat bona adventitia, in quibus sibi pertinet sola proprietate, & usufructus (pertinet patri; executio) an possit fieri per iudicem in proprietate.
- 12 Si filius familias fecit aliquid delictum propter quod bona veniunt confiscanda, an confiscetur proprietates bonorum adventitiarum, in quibus habet usufructum.
- 13 Si filius committat delictum, per quod bona veniant confiscanda, an confiscetur peculium sibiens.
- 14 An peculium profectitium confiscetur quando filius committit delictum, per quod bona confiscantur.
- 15 An usufructuarius possit vendere, vel donare usufructum quem habet.
- 16 Si usufructuarius committat delictum quo veniant bona confiscanda, an usufructus confiscetur.
- 17 Quibus modis usufructus amittatur.
- 18 Si partes ex parte agant, quod talis usufructus transeat ad heredes, an transeat perpetuo ad omnes.
- 19 An usufructus consolidatus cum proprietate dicatur venire ex causa lucrativa etiam si originalis sit proprietatis fuit onerosus.
- 20 Qualis sit promissio, & obligatio personalis ad servitutem constituendam, & in quo differat ab ipsa servitute.
- 21 Qua sit ratio, propter quam in contractu, & promissione hypothecæ, ipso jure tranfit ius in re ex solo ius.
- 22 Actio, vel obligatio personalis causata respecta rei an transeat ad particularem successorem.
- 23 Qualiter in servitutibus realibus fiat tractatio.
- 24 Qualiter servitus personalis prescribatur.
- 25 Servitus mixta qualiter prescribatur.
- 26 Servitus merè realis continua, vel quasi, quot annis prescribatur.
- 27 Servitus merè discontinua, an prescribatur tempore ordinari.
- 28 An in iuribus incorporeis requiratur acquisitio possessionis in ipso fundo serviente.

CAPUT XV.

De Servitutibus.

SUMMARIA.

- 1 Qua sit servitus merè personalis.
- 2 Usufructus casualis, qualis sit.
- 3 Usufructus formalis, qualis sit.
- 4 Usufructus an possit dari pluribus.
- 5 Si testator reliquit uni fundo n. & alteri usufructum ejus, an primus cui legatus fuit fundus Anton. Gomezii Variarum Resol. Tom. II.

SED quia supra visum est de contractibus super rebus corporalibus mobilibus, & immobilibus nunc restat videre de prædictis contractibus super servitutibus, & rebus incorporeis, pro cuius perfecta declaratione dico, quod res sunt species principales servitutium, nam alia est servitus merè personalis, alia est servitus mixta, alia est servitus merè realis. Servitus personalis est illa, quæ debetur à persona personæ ut ius, quod habet dominus in se ipso proprio, ut in leg. 1. & per totum, ff. de statu homin. & in l. 1. & per totum, ff. de his qui sunt sui, vel alien. iur. & in §. 1. & per totum, Instit. de iure person. & tenet Glossa ordinari.